

Handläggare
Börjesdotter Carina
Hagström Ingela

Datum
2018-01-09

Diarienummer
KSN-2017-4334

Kommunstyrelsen

Medborgarlöfte 2018–2019 för Uppsala resecentrum

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att förnya medborgarlöfte mellan Uppsala kommun och Lokalpolisområdet Uppsala/Knivsta rörande insatser vid Resecentrum enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Uppsala kommun och polisen har sedan flera år ett lokalt samverkansavtal med syfte att öka tryggheten och minska brottsligheten. För att förstärka och utveckla samverkan har medborgarlöften tagits fram mellan parterna under 2016 och 2017. Medborgarlöftena har gällt Uppsala resecentrum. Medborgarlöftet förnyades senast i kommunstyrelsen i december 2016.

Ett förslag till Medborgarlöfte för 2018–2019 har tagits fram med fortsatt fokus på resecentrum. Resecentrum är en viktig plats och ett av Uppsalas ansikten utåt. Det är därför av stor vikt att öka tryggheten i området.

Beredning

Kommunens åtagande i förslaget för medborgarlöfte har tagits fram i samverkan mellan kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och socialförvaltningen.

Föredragning

Medborgarlöften används som en del av styrningen inom polisen. De tas fram i samarbete mellan polisen och kommunen och utgår ifrån idén att den lokala problembilden ska vara utgångspunkt för de mål polisen arbetar med. Medborgarperspektivet ska tas till vara genom exempelvis medborgardialog för att göra den lokala problembilden tydligare. Därefter tas ett medborgarlöfte fram med konkreta aktiviteter som polis och kommun kommit överens om.

Lokalpolisområdet beskriver i en promemoria, **bilaga 2**, bakgrunden och de åtgärder som genomförts under 2017 och de som planeras för 2018-2019.

Uppföljningen av arbetet med utgångspunkt i medborgarlöftet under 2017 visar att de planerade åtgärderna har fullföljts. Brottstatistiken visar att antalet anmälda våldsbrott inte

har någon tydlig trend de senaste åren, men att en ökning skedde mellan 2016 och 2017. Antalet anmälda tillgrepps- och sexualbrott ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Narkotikabrotten har ökat kraftigt och är en direkt konsekvens av polisens insatser men ligger ändå inte i nivå som 2015. Antal frihetsberövade hänger troligen också ihop med polisens insatser.

Jämfört med riket har Uppsala kommun som helhet betydligt färre anmälda brott i relation till folkmängden.

Statistik anmälda brott hämtad från lokalpolisområde Uppsala					
	Våldsbrott*	Tillgrepps- brott**	Sexualbrott ***	Narkotika- brott****	Frihets- berövade
2014 Hela året	43	33	3	91	235
2015 Hela året	57	45	2	179	256
2016 Hela året	46	50	5	85	300
2017 Hela året	56	51	3	148	321
<p>*misshandel utomhus, olaga hot utomhus samt personrån **stöld av cykel, stöld genom inbrott, annan stöld utan inbrott stöld från fordon samt fickstöld men inte stöld i butik ***våldtäkter samt sexuella ofredanden **** eget bruk av narkotika samt innehav och överlåtelse</p>					
Totalt antal anmälda brott i hela Uppsala kommun					
År	Antal	Antal/100 000 inv.	Jmf med riket/100 000		
2015	22 329	10 697	15 342		
2016	22 976	10 820	15 219		
2017	21 909	9 883	Ej färdig statistik		

Kommunen och polisens gemensamma insatser under 2017 har lett till att flera ungdomar tagit emot hjälp eller har valt att lämna resecentrum. I och med det utökade LOV 3-området har de kommunala ordningsvakterna arbetat aktivt i området. Vid den senaste samordnade insatsen i december 2017 var det mycket färre ungdomar med tungt missbruk vid resecentrum.

Inom ramen för en medborgardialog som gjordes vid resecentrum i september 2017 svarade cirka 1 500 personer på en enkät vars resultat visade att ungefär 50 procent kände sig otrygga vid resecentrum. 4 procent uppgav att de blivit utsatta för brott vid resecentrum och 21 procent kände någon som blivit utsatt för brott vid resecentrum.

Medborgarlöftet för 2018–2019 behöver ha ett fortsatt fokus på resecentrum för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Det behöver också löpa över två år för att följa upp insatser under ett längre tidsperspektiv. Förslaget till medborgarlöfte tar upp bland annat fortsatt samordning av sociala insatser, trygghetsinsatser och åtgärder inom renhållning och belysning. Jämfört med det tidigare medborgarlöftet har kommunens ambitioner höjts inom exempelvis renhållning och belysningsrondering inom resecentrumområdet. I det nya medborgarlöftet tas också kommunens uppsökande verksamhet upp.

En samverkan pågår i övrigt mellan kommunen, Trafikverket och Jernhusen för att ta fram en nygestaltning av centralpassagen för bland annat ökad trygghet.

Ekonomiska konsekvenser

De kommunala insatserna finansieras inom berörda nämnders budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

M E D B O R G A R L Ö F T E 2018-2019

Uppsala kommun och Lokalpolisområde Uppsala/Knivsta har sedan flera år ett samverkansavtal. Målet är ökad trygghet och minskad brottslighet för invånare och besökare i Uppsala.

Resecentrum är ett område där många människor rör sig vilket ökar risken för brott och otrygghet. För 2017 gjordes ett medborgarlöfte med gemensamma insatser/åtgärder. Under 2017 har situationen vid resecentrum förändrats då ungdomar med tungt missbruk började vistas där samt att personer använt garaget som övernattningsställe. Gemensamma insatser kommun och polis gjordes under 2017 där ungdomar blev erbjudna hjälp som vissa tog emot medan andra valde att lämna resecentrum. Medborgardialogen sep 2017 visade att många känner otrygghet vid resecentrum och det finns därför ett fortsatt behov av trygghetsskapande insatser/åtgärder kring resecentrum för att se resultat över tid. Förslag på insatser/åtgärder för 2018 -2019 har tagits fram

- Polisen ska arbeta aktivt tillsammans med kommunen med åtgärder avseende trygghet och säkerhetshöjning av platser inom Uppsala resecentrumområde
- Polisen ska arbeta aktivt med närvaro i området
- Uppsala kommun ska genomföra åtgärder med målet att öka tryggheten inom resecentrumområdet

Datum

Marlene Burwick
Kommunstyrelsens ordförande
Uppsala kommun

Jale Poljarevius
Lokalpolisområdeschef
Uppsala/Knivsta

Arbetsmaterial

PM

1 (4)

Datum

2016-11-08

Diariernr (åberopas)

Polismyndigheten
Lokalpolisområde Uppsala/Knivsta
Jale Poljarevius

Medborgarlöfte Uppsala Kommun 2018-2019

Inledning

Medborgarlöften är en del av den nya styrningen av polisen. Det innebär att den lokala problembilden ska vara utgångspunkten för de mål polisen arbetar med lokalt.

Medborgarlöften är en utveckling av den samverkansöverenskommelse som finns mellan kommun och polis. Det nya är att medborgar- och medarbetar-perspektivet i högre utsträckning tas tillvara för att göra den lokala problembilden tydligare.

När löftena tas fram ska medborgarna lokalt involveras, och löftena ska innehålla det som medborgarna upplever som problem. Det handlar om konkreta aktiviteter som kommun och polis tillsammans kommit överens om för att öka tryggheten och minska brottsligheten.

Syfte

Arbetet med ordning, trygghet och säkerhet vid Resecentrum i Uppsala pågår sedan lång tid tillbaka i samarbete med Kommunen, Trafikverket, Upplands Lokaltrafik (UL) och Jernhusen (som förvaltar själva byggnaden Resecentrum). Medborgarlöftet skall öka tryggheten, minska brottsligheten och öka upplärningen av begångna brott.

Mål

I och kring området runt Resecentrum:

- Fortsätta samverka med Trafikverket, Jernhusen, UL och Uppsala kommun.
- Höja den polisiära närvaron i området via genomförande av minst 6 riktade insatser mot brottsområden som tillgreppsbrott, våldsbrott, trafik och narkotika under 2018–2019.
- Höja den polisiära närvaron på helgerna under s.k. ”hot times” via beslut i OLG.

Analys

Lpo Uppsala/Knivsta har utarbetat en lokal lägesbild för Uppsala. I jämförelse med andra län och kommuner har Uppsala inte någon hög anmäld brottslighet. Som storstad anmäls förstås ett stort antal brott, men i relation till medelfolkmängden* är kommunen inte hårt drabbad, snarare tvärtom.

2015 anmäldes 22 329 brott i kommunen, vilket innebär 10 697 anmälda brott per 100 000 av medelfolk-mängden. Jämförelsetalet för hela landet är 15 342 anmälda brott per 100 000 av medelfolkmängden.

2016 anmäldes det 22 976 brott i kommunen, vilket är 10 820 per 100 000 och i landet är jämförelsetalet 15 219.

2017 anmäldes det 21 909 brott i kommunen, vilket är 9883 per 100 000 men i dagsläget finns det inget jämförelsetal.

Antalet brott under senaste året har minskat med 1067 trots att kommunen ökat med invånare och är idag 216 542.

Brottsförebyggande rådets hemsida: <https://www.bra.se/bra/brott-och-statistik/statistik/anmalda-brott.html>

*Definition medelfolkmängd: genomsnittet av folkmängden i början och i slutet av ett kalenderår (Statistiska centralbyrån)

Lpo Uppsala/Knivsta förlänger medborgarlöftet kring resecentrum:

Resecentrum med närliggande kvarter växer och utvecklas mycket för varje år. Det har också avsatt negativa avtryck i brottsutvecklingen i området som i flera avseenden blivit en s.k. ”hot spot” för anmälda brott (t.ex. tillgreppsbrott, våldsbrott och narkotika). Många kommuninvånare och besökande vistas i och passerar igenom området dagligen, under en stor del av dygnet. Antalet resande uppgår till drygt 40 000/dygn. (De som arbetar där, besöker, passerar genom eller bor nära intill är inte inräknade.)

Det är människor av olika kön och ålder, och med hemvist i och utanför kommunen. Det finns starka argument för att prioritera arbetet mot sänkt brottslighet och ökad trygghet i området runt Resecentrum. Det vill vi göra till ett medborgarlöfte.

Under det senaste året har området fått ett ökat problem av missbrukande ungdomar samt ett större antal personer som använder parkeringshuset till bostad.

Medborgarlöfte

- Polisen lovar att fortsätta arbeta aktivt tillsammans med kommunen och de andra aktörerna som har ett ansvar för något inom området med åtgärder avseende säkerhetshöjning av platser inom området som kan uppfattas av medborgarna som osäkert.
- Polisen arbetar aktivt med närvaro i området.
- Uppsala kommun lovar att arbeta med:
  - Samordning av gemensamma särskilda insatser tillsammans med polisen
  - Samordnare och områdesassistent som arbetar uppsökande kring och vid resecentrum i samverkan med de aktörer som finns såsom Jernhusen, polisen, Citysamverkan samt centrala skolor och fritidsgårdar med flera
  - Samordningsansvar för de sociala insatserna vid riskhelgerna Valborg, skolavslutning samt Kulturnatten.
  - Kameraövervakning vid centralpassagen.
  - Rondering var fjortonde dag på belysningen vid resecentrumet för att åtgärda eventuellt trasiga armaturer
  - Trasig belysning åtgärdas inom en vecka efter felanmälan.
  - Ökad renhållning och tätare översyn av städning.
  - Urskilja cykelbanan mellan Stationsgatan 12 och Kungsgatan genom färgsättning.

Konkret genomförande av polisen

Polisiärt genomförande av minst 6 riktade insatser per år inom det avgränsade geografiska området under 2018–2019.

De polisära insatserna kommer att vara utifrån läges/problembild och det kan vara narkotika insats, trygghetsinsats eller trafikinsats.

Höja den polisiära närvaron och synligheten på helgerna under s.k. "hot times".

Medborgardialog

Den 21 sep 2017 genomförde polis och kommun en medborgardialog vid resecentrum i Uppsala där det fanns möjlighet att svara på en enkät om tryggheten vid resecentrum. Enkäten gick även att besvara via websida. Totalt svarade 1550 på enkäten.

50 % upplever sig varar ganska eller mycket otrygga vid resecentrum. Kvinnor är otryggare än män. 4% (62 av 1550) angav att det blivit utsatta för brott det senaste året. 21 % uppgav att de kände något som blivit utsatt för brott under det senaste året

Jmf med Nationella trygghetsundersökningen NTU för Uppsala/Knivsta lokalpolisområde (NTU LPO 2017) där 23 % (15 % män, 30% kvinnor) uppgav att de kände sig otrygga vid utevistelse en sen kväll i sitt egna bostadsområde. NTU LPO utsatt för brott mot enskild (försäljningsbedrägeri, fickstöld, personrån, sexualbrott, misshandel, hot, trakasserier och nätkränkningar) 2016 visar på 23,7 %

Uppföljning

Medborgarlöftet ska följas upp genom brottsstatistik, en ny medborgardialog samt trygghetsvandring.

Ärendets beredning

Ärendet har föredragits för polisområdeschef Pär Halldén

Jale Poljarevius
Lokalpolisområdeschef
Tel: 0708952041
jale.poljarevius@polisen.se

Ulf Lundgren
Kommunpolis
Tel: 0702073830
ulf.lundgren@polisen.se